

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U001600

Державний реєстраційний номер: 0123U100800

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Динаміка циркуляції та молекулярно-генетична характеристика вірусів грипу та SARS-CoV-2 в Україні

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа "Інститут епідеміології та інфекційних хвороб імені Л. В. Громашевського Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011947

Місцезнаходження: вул. М. Амосова, буд. 5, м. Київ, 03038, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442753711

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00061125

Місцезнаходження: вул. Герцена, буд. 12, м. Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444893981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6561040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 17936.980
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Динаміка циркуляції та молекулярно-генетична характеристика вірусів грипу та SARS-CoV-2 в Україні

Назва роботи англійською:

Circulation dynamics and molecular genetic characteristics of influenza and SARS-CoV-2 viruses in Ukraine

Реферат українською:

За результатами проведеної НДР поглиблено уявлення про трансформацію епідемічного процесу ГРІ після пандемії COVID-19 та з урахуванням впливу медико-соціальних чинників на тлі військового стану. Систематизація даних щодо мутацій вірусів грипу та SARS-CoV-2 створює теоретичне підґрунтя для молекулярно-епідеміологічного прогнозування, оцінки ризиків антигенного дрейфу та обґрунтування підходів до вакцинопрофілактики. Вперше в післяпандемічний період комплексно оцінено реємерджентний потенціал метапневмовірусної інфекції та кашлюку у світі та в Україні; вперше під час широкомасштабної агресії визначено епідеміологічні особливості грипу та інших ГРІ, зокрема регіональні, динаміку захворюваності, вплив на неї COVID-19, вікові групи ризику, летальність, оцінено етіологічну структуру грипу та інших ГРІ, антигенну відповідність між епідемічно актуальними вірусами грипу, SARS-CoV-2 та вакцинними штамами сезонних вакцин. Уперше в Україні вивчено вплив COVID-19 на епідемічний процес інших ГРІ, із оцінкою особливостей його окремих ланок; вплив спільної циркуляції респіраторних збудників на хід епідемічного та інфекційного процесів ГРІ. Охарактеризовано динаміку молекулярно-генетичних змін вірусу SARS-CoV-2 та формування нових субваріантів, їх ролі у прогнозуванні міжсезонних підйомів COVID-19. Науково обґрунтовано прогноз епідемічної активності грипу та COVID-19 у 2025/2026 рр. та зміни складу грипозних вакцин на 2026/2027 рр. Показано антигенну невідповідність сезонних вакцин проти COVID-19 епідемічно актуальним вірусам SARS-CoV-2, що ставить під сумнів їх ефективність. Прогнозовано наступний міжсезонний підйом COVID-19 за рахунок формування нових субваріантів вірусу. Отримані дані є підґрунтям для удосконалення епідеміологічного нагляду за грипом, ГРІ та COVID-19 в Україні, зокрема з урахуванням невідповідності зареєстрованої і фактичної захворюваності по окремих нозологіях та неврахування міграційних процесів в умовах воєнного стану.

Реферат англійською:

Based on the results of the conducted research and development (R&D), the understanding of the transformation of the epidemic process of acute respiratory infections (ARIs) in the post-COVID-19 pandemic period has been deepened, taking into account the impact of medical and social factors under martial law conditions. The systematization of data on mutations of influenza viruses and SARS-CoV-2 provides a theoretical basis for molecular epidemiological forecasting, risk assessment of antigenic drift, and substantiation of approaches to vaccine prevention. For the first time in the post-pandemic period, a comprehensive assessment of the re-emergent potential of human metapneumovirus infection and pertussis was conducted globally and in Ukraine. For the first time during large-scale military aggression, the epidemiological features of influenza and other ARIs were determined, including regional characteristics, morbidity dynamics, the impact of COVID-19 on incidence, risk age groups, and case fatality rates. The etiological structure of influenza and other ARIs was evaluated, as well as the antigenic match between epidemiologically relevant influenza viruses, SARS-CoV-2, and vaccine strains included in seasonal vaccines. For the first time in Ukraine, the impact of COVID-19 on the epidemic process of other ARIs was studied, including an assessment of specific components of this process, as well as the influence of co-circulation of respiratory pathogens on the course of epidemic and infectious processes of ARIs. The dynamics of molecular genetic changes in the SARS-CoV-2 virus and the formation of new subvariants were characterized, along with their role in predicting interseasonal COVID-19 surges.

Індекс УДК: 616.9, 579.252:616-056.2+578.53:616.921.5+616-036.21(477)

Коди тематичних рубрик:76.29.50

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Задорожна Вікторія Іванівна

Науковий ступінь: д.мед.н.

Вчене звання: член-кор.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні щодо профілактики кашлюку

Назва НТП англійською: Amendments to the National Immunization Schedule of Ukraine Regarding Pertussis Prevention

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Нормативні документи

Галузь застосування: медицина

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Пропонується зміна схеми вакцинації в Календарі проти кашлюка, дифтерії правця за схемою 2+1 на першому році життя і ревакцинацією у 6 років. Застосування нововведення дасть змогу посилити вакцинальний захист населення від кашлюка і зменшить захворюваність на кашлюк у дітей у різних вікових групах, в тому числі дітей віком до 1 року

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля: не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: заклади охорони здоров'я України

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

1. Епідеміологічна характеристика гострих респіраторних інфекцій та грипу в сезоні 2023/2024 рр. / Задорожна В. І., Сергеева Т. А., Шагінян В.Р., Винник Н. П., Демчишина І.В., Мурашко О.В. // Превентивна медицина. Теорія і практика.- 2024. – № 4 (8). – С. 30-39. – Режим доступу:

<https://doi.org/10.61948/prevmed-2024-4-30>.

2. Метапневмовірусна інфекція у світі та Україні: що відомо і чи є ризики? (частина 1) / В.І. Задорожна, Н.П. Винник, Т.А. Сергеева // Інфекційні хвороби. – 2025. – № 1. – С. 9–26. – Режим доступу: <https://doi.org/10.11603/1681-2727.2025.1.15151>
3. Метапневмовірусна інфекція у світі та Україні: що відомо і чи є ризики? (частина 2) /) / В.І. Задорожна, Н.П. Винник, Т.А. Сергеева // Інфекційні хвороби. – 2025. – № 2. – С. 13–30. – Режим доступу: <https://doi.org/10.11603/1681-2727.2025.2.152>
3. Характеристика епідемічного процесу кашлюка в Україні на тлі пандемії COVID-19 і воєнного стану / В.І. Задорожна, Н.П. Винник, Т.А. Сергеева, А.П. Подаваленко // Modern Pediatrics. Ukraine. – 2025. – №3 (147). – С. 6–19. – Режим доступу: [https://doi.org/10.15574/SP.2025.3\(147\).619](https://doi.org/10.15574/SP.2025.3(147).619)
4. Оцінка впливу забруднення атмосферного повітря на захворюваність окремими інфекційними хворобами, що поширюються повітряно-крапельним шляхом за період 2015– 2024 рр. в Україні/ Кислих О. М., Максименок О. В., Сергеева Т. А., Ватаманюк М. Ю., Мурашко О. В. // Превентивна медицина. Теорія і практика. – 2025. – №1(9). – С.17–27. – Режим доступу: <https://doi.org/10.61948/prevmed-2025-3-2>
5. Current epidemiology of pertussis and problem issues of vaccine prophylaxis of this infection / V. Zadorozhna, N. Vynnyk, T. Serheieva, A. Podavalenko // Child's health. – 2025. – N 20(6). – P. 470–481. – Режим доступу: <https://doi.org/10.22141/2224-0551.20.6.2025.1906>
5. Current epidemiology of pertussis and problem issues of vaccine prophylaxis of this infection / V. Zadorozhna, N. Vynnyk, T. Serheieva, A. Podavalenko // Child's health. – 2025. – N 20(6). – P. 470–481. – Режим доступу: <https://doi.org/10.22141/2224-0551.20.6.2025.1906>
7. Molecular and genetic characteristic of some Omicron variants of the SARS-CoV-2 virus and prospects for vaccine prevention of COVID-19 / V. Zadorozhna, N. Vynnyk, A. Gerilovych // One Health Journal. – 2025. – N 3(1). [– P. 5–21. – Режим доступу: <https://doi.org/10.31073/onehealthjournal2025-1-01>
8. Інфекційні хвороби: світові виклики сьогодення / В.І. Задорожна, В.Р. Шагінян, І.Л. Маричев, Н.П. Винник, І.Г. Кононова // Превентивна медицина. Теорія і практика. – 2025. – №3(11). – С.2–12. – Режим доступу: <https://doi.org/10.61948/prevmed-2025-1-17>
9. Оцінка ступеня епідемічної небезпеки джерел збудника вакцинокованих інфекцій з крапельним механізмом передачі / О.В. Максименок, О.М. Кислих, Т.А. Сергеева, І.В. Нгуєн // Матеріали XXII Міжнар. наук. конф. : Радіаційна, техногенно-екологічна та біологічна безпека : стан, шляхи і заходи покращення, 20 черв. 2025 р., м. Миколаїв. – С. 34–38. – Режим доступу: <https://dSPACE.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2973>
10. Проблеми біозахисту та біобезпеки з позиції епідемічного ризику / Т.А. Сергеева, В.І. Задорожна, Н.П. Винник // Матеріали XXII Міжнар. наук. конф. : Радіаційна, техногенно-екологічна та біологічна безпека : стан, шляхи і заходи покращення, 20 черв. 2025 р., м. Миколаїв. – С.76–80. – Режим доступу: <https://dSPACE.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2973>
11. Задорожна В.І. Медичні аспекти біобезпеки з позиції концепції «єдиного здоров'я» / Біобезпека, захист та благополуччя тварин: міжнародна науково-практична конференція //Збірник матеріалів конференцій з ветеринарної медицини, Науково методичний центр ВФПО. – Київ, 2025. – С. 55–56. – Режим доступу: <https://cloud.nmc-vfro.gov.ua/s/fCaFLSA7b9GD5T6?dir=/&editing=false&openfile=true>
12. Епідеміологічна характеристика сезонного грипу в Україні (2024/2025 рр.) / В.І. Задорожна, Т.А. Сергеева, Н.П. Винник, І.В. Демчишина, І.Г. Кононова // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті академіка Л.В. Громашевського: Інфекційні хвороби

сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біобезпека, 14 жовтня 2025 р., Київ.
– С.46-48.

13. COVID-19 в Україні в епідемічному сезоні гострих респіраторних інфекцій 2024/2025 рр. / Т.А. Сергеева, В.І. Задорожна, Н.П. Винник, І.В. Нгуєн // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті академіка Л.В. Громашевського: Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біобезпека, 14 жовтня 2025 р., Київ.
– С.102-105

14. Стан популяційного імунітету до кору серед різних вікових груп населення України / В.І. Задорожна, І.Л. Маричев, С.І. Брижата, І.В. Демчишина // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті академіка Л.В. Громашевського: Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біобезпека, 14 жовтня 2025 р., Київ.
– С.44 - 46

15. Захворюваність на кашлюк в Україні (2022-2025 (6 місяців)рр.) / І.Л. Маричев, С.І. Брижата, В.О. Васильєв // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті академіка Л.В. Громашевського: Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біобезпека, 14 жовтня 2025 р., Київ. – С. 66- 68

16. «Хвороба Х» та інші сучасні біоризики, пов'язані з емерджентними та реемерджентними патогенами / В.І. Задорожна // Ольвійський форум – 2024: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі. XXI Міжнародна наукова конференція: «Радіаційна, техногенно-екологічна та біологічна безпека: стан, шляхи і заходи покращення». – Миколаїв, 2024. – С. 40 – 42. – Режим доступу:
<https://dspace.chmnu.edu.ua>

17. Чи важливо виявляти антитіла до SARS-CoV-2? / В.Р. Шагінян, І.В. Фільчаков, О.В. Максименко [та ін.] // Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біобезпека: матеріали медичного форуму, присвяченого щорічним «Читанням» пам'яті академіка Л.В. Громашевського та приуроченого до 30-річчя створення Національної академії медичних наук України, м. Київ, 12-13 жовтня 2023 р. Превентивна медицина. Теорія і практика. – 2023. – №4. – С. 66-67. –

18. Оцінка впливу забруднення атмосферного повітря на захворюваність деякими інфекційними хворобами, що поширюються повітряно-крапельним шляхом / О.М. Кислих, О.В. Максименко, І.Г. Кононова, Т.А. Сергеева // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біологічна безпека», присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті академіка Л.В. Громашевського (Київ, 15 жовтня 2024 р.). – Київ, 2024. –

19. COVID-19 в Україні у 2024 році / Т.А. Сергеева, В.І. Задорожна, Н.П. Винник, І.В. Нгуєн // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біологічна безпека», присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті академіка Л.В. Громашевського (Київ, 15 жовтня 2024 р.). – Київ, 2024. – С. 139-142.

20. Біобезпека: сучасний погляд на проблему / Задорожна В.І., Винник Н.П., Шагінян В.Р. // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біологічна безпека», присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті академіка Л.В. Громашевського (Київ, 15 жовтня 2024 р.). – Київ, 2024. – С. 62 – 64.

21. Емерджентні і реемерджентні інфекції та заходи протидії / Повниця О.Ю., Задорожна В.І., Андрейчин М.А. // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біологічна безпека», присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті академіка Л.В. Громашевського (Київ, 15 жовтня 2024 р.). – Київ, 2024. – С. 110-113

22. Задорожна В.І. Біоетичні питання та біологічні ризики, пов'язані з вакцинами проти зоонозного грипу / В.І. Задорожна, Н.П. Винник // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Біотехнологія та її

роль в забезпеченні здоров'я людей та тварин»: 36. наук. пр. / Редкол.: Головка А.М. (голова) та ін. – Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2023. – С. 160 – 162. – Режим доступу: <https://www.biocontrol.com.ua/materiali-mizhnarodno-naukovo-praktichno-konferentsi-z-nagodi-25-richnitsi-stvorenniya-dnkibs>

23. Influenza during COVID-19 pandemic and war in Ukraine / A. Mironenko, O. Holubka, L. Radchenko [et al.] // The ninth ESWI Influenza Conference, 17-20 September, 2023, Valencia. Abstract book. P.118. – Режим доступу: https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/eswi.org/downloads/ESWI2023_abstractbook.pdf

24. Dynamic of changes of genetic variants of SARS-CoV-2 during pandemic of COVID-19 in Ukraine / A. Mironenko, L. Radchenko, I. Kravchuk [et al.] // Book of Abstracts X International Conference BIORESOURCES & VIRUSES, 11-13 Sept, 2023, Kyiv, Ukraine, P.14.

25. Терапевтичні аспекти лікування поранених та хворих військовослужбовців у російсько-українській війні. – друк Монографія / [упоряд.: Бойчак М.П., Лурін І.А., Савицький В.Л.]; за заг. ред. В.І. Цимбалюка, А.П. Казмірчука, В.В. Дяченка, Г.В. Осьодло. – Київ: Видавництво Людмила, 2024, 592 с.

26. V.Zadorozhna. Zoonozic Influenza Viruses and Their Risks for Humans / V. Zadorozhna, V. Shahinian // Mikrobiologichnyi Zhurnal. – 2024. – Vol. 86(6). – P. 92-114. – Режим доступу: <https://doi.org/10.15407/microbiolj86.06.092>.

27. Кір в Україні. Динаміка захворюваності та перспективи боротьби / Задорожна В. І., Сергеева Т. А., Винник Н. П., Маричев І. Л., Брижата С. І. // Інфекційні хвороби. – 2024. – № 1(5). – С. 4-13.

28. Analysis of the measles incidence in Ukraine and the population immunity / Zadorozhna VI, Vynnyk NP, Serheieva TA, Marichev IL, Brighata SI, Demchishina IV // Modern Pediatrics. Ukraine. – 2024. – Vol. 2(138). – P. 15-22. – Режим доступу: <https://doi.org/10.15574/SP.2024.138.15>.

29. Особливості епідемічного процесу гепатиту В в Україні під час епідемії COVID-19 та воєнного стану / Сергеева Т.А., Задорожна В.І., Бугаєнко Н.С. // Інфекційні хвороби. – 2024. – № 2(6). – С. 13-29. 30. Поширеність антитіл до SARS-COV-2 у доепідемічний період COVID-19 серед уразливих груп населення в Україні / О.В. Максименко, О.М. Кислих, Т.А. Сергеева // Превентивна медицина. Теорія і практика. – 2024. – №2(6). – С. 14- 20.

31. Virological Monitoring of Wastewater as an Element of Surveillance for Emergent and Re-Emergent Infections / Zadorozhna V., Liulchuk M., Podavalenko [et al.] // Mikrobiologichnyi Zhurnal. – 2024. – Vol. 86(5). – P. 102-116. – Режим доступу: <https://doi.org/10.15407/microbiolj86.05.102>.

32. Etiology of Four Waves of the COVID-19 Pandemic in Ukraine according to the SARS-CoV-2 Virus Genome Sequencing Data: A Pilot Study / Mironenko A., Kravchuk I., Radchenko L. [et al.] // Microbiology Research. – 2024. – Vol. 15(2). – P. 994-1006. – Режим доступу: <https://doi.org/10.3390/microbiolres15020065>.

33. RNA polymerase inhibitor enisamium for treatment of moderate COVID-19 patients: a randomized, placebo-controlled, multicenter, double-blind phase 3 clinical trial / Holubovska O., Babich P., Mironenko A. [et al.] // Advances in Respiratory Medicine. – 2024. – Vol. 92(3). – P. 202-217. – Режим доступу: <https://doi.org/10.3390/arm92030021>

34. Патент «Спосіб короткострокового прогнозування поширеності вакцинокерованих інфекцій у суспільстві в умовах нестабільної епідемічної ситуації». Автори: Т.А. Сергеева, В.І. Задорожна, О.М. Кислих, О.В. Максименко. UA160314, МПК G01N33/48, дата публікації: 27.08.2025.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Задорожна Вікторія Іванівна
д.мед.н., 14.02.02

Перелік осіб-виконавців

Брижата Світлана Іванівна
(к.мед.н.)

Васильєв Ігор Анатолійович

Ватаманюк Марія Юріївна

Винник Наталя Петрівна
(к.мед.н.)

Кислих Олена Миколаївна

Круглов Юрій Валентинович
(к. мед. н., с.д., 14.02.02)

Максимонок Олена Валентинівна

Маричев Ігор Леонідович

Марциновська Віолета Анатоліївна

Нгуєн Ірина Володимирівна

Сергеева Тетяна Анатоліївна
(д.мед.н., с.н.с.)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Нгуєн Ірина Володимирівна

Телефон

+0380672753208

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна